

فصلنامه دانش انتظامی سمنان ، دوره دهم ، شماره سی و پنجم ، بهار ۱۳۹۹

تاریخ دریافت مقاله: ۹۸/۱۰/۰۹

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۸/۱۲/۱۸

صفحات: ۹۴ - ۶۶

بررسی کانون های شکل گیری ناهنجاری و جرم در شهر

(مطالعه موردی: شهر گرمسار، استان سمنان)

سعید کامیابی^۱ فرشاد اقوامی*^۲

چکیده

بررسی کانون های شکل گیری ناهنجاری و مکان استقرار کانکس ها و نیروها جهت مدیریت مسلط بر انواع جرایم و در راستای پیشگیری جرم از اهمیت فراوانی بویژه در شهر برخوردار است. در این تحقیق از روش توصیفی - تحلیلی به عنوان روش پژوهشی استفاده شده است هدف از انجام این تحقیق بررسی کانون های شکل گیری ناهنجاری شهری (سرقت و نزاع) و مکان یابی پیشنهادی جغرافیایی کانکس انتظامی جهت پیشگیری از جرایم شهری گرمسار بوده که بر همین اساس داده های آماری مربوط به جرائم گرمسار (سرقت و نزاع) تهیه شد. وقوع جرائم در شهر گرمسار یکی از مسائلی است که نیاز به بررسی و شناخت دارد تحقیق حاضر عوامل و کانون های جغرافیایی و محیطی مؤثر بر وقوع و کشف جرم را مورد بررسی قرار داد که نتایج حاصله با توجه به تحقیقات مختلف صورت گرفته و بنا بر در نظر گرفتن نقاط جرم خیز شهر ، مهم ترین هسته ها و کانون های شکل گیری ناهنجاری ها در شهر گرمسار ذکر و شناسایی شد. لذا بر اساس نتایج حاصله راهکارهای اجرایی تدوین و پیشنهاد استقرار کیوسک پلیس در میدان امام و میدان انقلاب گردید.

کلمات کلیدی: کانکس انتظامی، پیشگیری از جرم، کانون جرم، شهر گرمسار

۱ - دانشیار گروه جغرافیا، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان ، ایران saeid kamyabi@ gmail.com

۲ - عضو هیئت علمی گروه زبان انگلیسی، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان ، ایران

مقدمه:

با توجه به رابطه دو جانبه محیط-رفتار ، مباحث مرتبط با جرایم رفتاری، ناهنجاریهای رفتاری و وندالیسم بطور گسترده ای مورد توجه طراحان و جرم شناسان قرار گرفته است. از سوی دیگر، با وجود اهمیت درمان ریشه ای جرایم، مباحث پیشگیری از جرایم ارجح بر تنبیه و مجازات دانسته شده است. در نتیجه، اتخاذ تدابیر و روشهای لازم جهت پیش بینی به صورت علمی و تکنیکی ضروری به نظر می رسد. (لاریمیان، ۱۳۹۴، ۶۴). پلیس در یک دهه اخیر، رویکرد پیشگیری وضعی از جرم را با روش های عقلایی و علمی در کنار سایر انواع پیشگیری از جرم، شامل پیشگیری کیفری و اجتماعی از جرم، دنبال می کند. مکان یابی از جمله تحلیل های مکانی است که تاثیر فراوانی در کاهش هزینه های ایجاد و راه اندازی فعالیت های مختلف دارد. به همین دلیل یکی از مراحل مهم و اثرگذار پروژه های اجرایی به شمار می رود. که در نتیجه بکارگیری روش های مختلف تصمیم گیری برای مکان یابی است برای آنکه نگاه واقع بینانه ای به مسائل جرایم بویژه نگاه کاهش و پیشگیری جرایم داشته باشیم لازم است فضا و جغرافیایی که جرم در آن واقعه می گردد و همچنین زمینه ها و بستر های موثر در شکل گیری جرایم را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهیم . شهر به مانند یک سیستم، نیازمند برنامه ریزی سیستمی است. از موارد ضروری در برنامه ریزی سیستمی، در نظر گرفتن تمام عوامل و شاخص های مؤثر در حیات شهر است. به عبارت دیگر، برنامه ریزی شهری باید علاوه بر آنکه یک برنامه ریزی کالبدی باشد، برای امنیت ، مراکز آموزشی، محیط زیست و تمام فعالیت های موجود در شهر نیز یک برنامه داشته باشد. (وارثی و رضایی، ۱۳۹۱). مقوله ناهنجاری اجتماعی و در کنار آن بروز رفتارهای جرم خیز که در قالب مکان های جغرافیایی ظاهر میشود، تبدیل به مهمترین چالش در نظام سکونت شهری جهان شده است. به همین منظور ایجاد محیط های امن به اشکال مختلف، بعنوان یک اولویت اساسی در دستور کار دولت ها می باشد. با افزایش آمار بزهکاری و کاهش امنیت، نگرش های عمیقی در حوزه انتظامی و مدیریت شهری پدید آمده و

ملاحظات امنیتی با لحاظ الگوهای جدید برنامه‌ریزی شهری افزایش یافته است. (اخباری، ۱۳۹۰، ۵۸). مطالعات جغرافیایی و برنامه‌ریزی محیطی امروزه نقش بسزایی در پایش جرم دارد. پلیس‌های علمی استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی را به‌عنوان یک ضرورت در دستور کار خود قرار داده و از این طریق به راحتی داده‌های مربوط به جرائم را تحلیل و بر همین اساس برنامه‌ریزی‌های محیطی صورت می‌گیرد. از طرفی مراکز انتظامی یکی از نخستین سازمان‌هایی هستند که به محض وقوع یک بحران به مقابله و کنترل آن می‌پردازند. حضور پلیس در محل زندگی در کاهش درک خطر احتمالی از جرائم و در کاهش احساس ناامنی بسیار تأثیرگذار است (براون، ۲۰۰۸). به هر اندازه که نیروی انتظامی در سطح جامعه با تکیه بر سه اصل سرعت، دقت و صحت بتواند قدرت عمل خود را در مقابله با جرائم و ناهنجاری‌ها نشان دهند، زمینه برای گسترش ناامنی کاسته شده، فرآیند جرم در حیطه کنترلی پلیس قرار خواهد گرفت و در این اوضاع فضای توسعه امنیت اجتماعی فراهم خواهد گردید. (بیات، ۱۳۸۷: ۱۰). بنابراین محل استقرار این مراکز در پیشگیری، کنترل و کشف جرائم نقش اساسی دارد. نظارت و سرکشی به حوزه استحفاظی کلانتری‌ها توسط گشت‌های سواره در پیشگیری و کشف جرم تأثیر بسزایی دارد. قرار گرفتن مراکز انتظامی در خارج از مرکز ثقل حوزه مربوطه باعث می‌شود آن قسمت از حوزه استحفاظی که از کنترل ماموران خارج است دچار خلاء امنیتی شده و محلی مستعد برای بروز جرائم باشد. گستردگی حوزه استحفاظی برخی مراکز و نیز قرارگیری در جای نامناسب موجب شده است که مجرمین با خطر کمتری اقدام به جرم کنند (عبادی نژاد و همکاران، ۱۳۹۰: ۱۵۵). سرانه یک دانش آموز ۴ میلیون تومان و برای یک زندانی ۴۵ میلیون تومان است: در کشور ما فرهنگ پیشگیری کم‌رنگ است و باید برای رفع این مشکل تمهیدات مناسب اندیشیده شود (ایسنا، ۸ بهمن، ۱۳۹۸). بنا به گفته فرماندهی انتظامی شهرستان گرمسار از ابتدای سال ۹۷ تا پایان شهریورماه میزان وقوع جرائم در گرمسار با کاهش چهاردرصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته مواجه بود، در حوزه سرقت در این مدت با افزایش هفت درصدی کشفیات سرقت مواجه شده اس (خبرگزاری مهر، ۱۶ مهر ۱۳۹۷) با توجه به مطالعات صورت گرفته باید تعداد ایستگاه و کانکس‌های انتظامی در سطح یک شهر با توجه به جمعیت و پیشگیری از جرم برنامه‌ریزی شود. همچنین توزیع فضایی مراکز

انتظامی از نظر دسترسی پلیس به مراکز حساس وقوع جرم و فاصله کانکس ها نسبت به یکدیگر از مهم ترین مسائلی است که در مطالعه مراکز انتظامی شهر گرمسار حائز اهمیت است؛ بنابراین، ضروری است ضمن شناخت وضع موجود و موقعیت کلانتری ها، باهدف رسیدن به وضع مطلوب، درصدد ارائه راهکارهای تعادل بخش، بهینه نمودن توزیع فضایی و بهره گیری حداکثری از آن در محیط و آرامش بخشی به ساکنان شهر برآییم.

اهمیت و ضرورت پژوهش

آمار پرونده های ورودی بنا به اظهار نظر رئیس دادگستری گرمسار (ایسنا، ۸ بهمن ۱۳۹۸) نگران کننده است و هر روز افزایش پیدا می کند: اختلافات خانوادگی، سرقت، ضرب و جرح، تصادفات جاده ای از جمله شاخص ترین پرونده های ورودی به دستگاه قضایی بوده که برای پیشگیری از جرایم و وقوع جرم باید ریشه یابی انجام شود ، لذا در این راستا ضرورت دارد در طرح ها و برنامه ریزی های شهری مکان یابی مراکز انتظامی (کانکس) و پهنه بندی این جرائم (سرقت و نزاع) در شهر گرمسار با توجه به معیارها، ضوابط و واقعیت های موجود صورت گیرد، به گونه ای که ضمن پوشش تمامی مناطق و بلوک های شهری، فاصله مکانی و زمانی این مراکز از شعاع تحت پوشش مطلوب باشد. تا در صورت نیاز، این گونه مراکز بتوانند در اسرع وقت و بدون مواجه شدن با موانع و محدودیت های محیط شهری وارد عمل شده و بر اساس برنامه ریزی ها و اهداف از پیش تعیین شده از وقوع جرم پیشگیری و مجرمان را به دام بیندازند.

اهداف پژوهش

۱. بررسی کانون های شکل گیری ناهنجاری در شهر و مکان یابی بهینه کانکس انتظامی در سطح شهر گرمسار
۲. بررسی نحوه توزیع فضایی جرائم (سرقت و نزاع) در حوزه مراکز انتظامی در سطح شهر گرمسار و تشخیص نواحی بحرانی به لحاظ وقوع جرائم

سوالات تحقیق

۱. آیا مکان گزینی مراکز انتظامی (کانکس) در سطح شهر گرمسار مناسب است
۲. کانون های شکل گیری ناهنجاری در شهر گرمسار کجاست ؟

پیشینه ی تحقیق

مطالعات اولیه در مورد جرم و جنایت و پیشگیری از وقوع جرم در سال ۱۸۰۰ آغاز شد. انقلاب صنعتی رابطه شهری - روستایی را تغییر داد و ساختار شهری را تغییر شکل داد. این تغییر در نهایت مشکلات اجتماعی زیادی ایجاد کرده است. (هبا و همکاران، ۲۰۱۶) در سالهای گذشته، بررسی اثرات شهرنشینی بر ارتکاب جرم و جنایت و کج روی های اجتماعی بیش تر مورد توجه جغرافی دانان و جامعه شناسان قرار گرفته است. بایستی گفت که با ذکر این نکته که این مفهوم تا اوایل دهه ۱۹۶۰ ادامه داشت. طی ۳۰ سال گذشته افرادی چون برانتینگام در سال ۱۹۷۵ و ۱۹۸۱ ، کرو در سال ۱۹۷۵ ، بی و هریس در سال ۱۹۸۰ و پریش در سال ۱۹۸۶ در آثار و نوشته های خود با ورود به بحث تراکم بزهکاری در

محدوده های خاص شهری، تحلیل محدوده های جرم خیز را مطرح ساختند. (مهدی رجی، ۱۳۹۰: ۱۳۳).

سروش راد (۱۳۸۶) به بررسی و توزیع فضایی بزهکاری (سرقت و کلاهبرداری) در استان سمنان در سالهای ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ در پایان نامه ارشد پرداخته است که از یافته های آن موقعیت جغرافیایی شهرستان های استان و پایگاه اجتماعی و اقتصادی سطح سواد و فرهنگ ساکنین در وقوع جرایم سرقت و کلاهبرداری نقش مهمی دارد و همچنین محمد رضا حاجی زاده دامغانی (۱۳۸۹) در پایان نامه ارشد خود به تحلیل مکان های جرم خیز شهر گرمسار پرداخته است. مداح و خیرخواهان در مقاله ای به تجزیه و تحلیل اثر انگیزه های اقتصادی در ارتکاب جرم مطالعه موردی زندانیان شهر سمنان، پرداختند یافته های این مطالعه نشان داد با اطمینان ۹۵ درصد اثر رسیدن به موقعیت اجتماعی بهتر، فقر، محدودیت های درآمدی و پیشینه قبلی جرم را بر روی نرخ جرم نمی توان رد کرد، این موضوع از لحاظ اقتصادی بر اساس پیشینه تحقیق و از لحاظ آماری طبق یافته های تحقیق تأیید گردید. همچنین آمارهای توصیفی داده های نمونه نشان داد: سطح تحصیلات ۶۰ درصد از مجرمان نمونه کمتر از دیپلم و ۶۶ درصد از آنان دارای سن بین ۱۵ تا ۳۵ سال بوده اند که این اطلاعات نشان می دهد سطح آموزش پایین و جوانی جمعیت احتمال مشارکت افراد در فعالیت های مجرمانه را افزایش می دهند.

کلانتری، قزلباش و جباری (۱۳۸۸) در مقاله ای با عنوان "تحلیل فضایی بزهکاری شهری با استفاده از مدل تخمین تراکم کرنل" در این تحقیق به تحلیل بزهکاری و عوامل فضایی بروز ناهنجاریهای اجتماعی در طی دو قرن اخیر پرداخته است. از روش تحقیق تحلیلی و تطبیقی با استفاده از آزمون های آماری گرافیک مبنا و روش تحقیق تراکم کرنل به تحلیل شرارت درگیری و نزاع در محدوده شهر زنجان پرداخته است.

باباییان آتنی (۱۳۹۰) در تحلیل مکانی وقوع جرایم و اثرات آن در شهر سمنان در پایان نامه کارشناسی ارشد، خود در دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان به این نتایج رسید که شاخص اجتماعی و اقتصادی بر میزان و نوع جرایم محله های شهر سمنان تأثیر گذار بوده است

علوی وهمکاران (۱۳۹۰) در مقاله ای با عنوان "تعیین موقعیت بهینه فضایی مکانی مراکز انتظامی شهر تهران با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی GIS" در این تحقیق از

روش توصیفی و تحلیلی استفاده شده است و با استفاده از روش ارزیابی چند عامله (MCE) و قابلیت‌های سیستم اطلاعات جغرافیایی به عوامل موثر بر استقرار بهینه نیروی انتظامی در منطقه تهرانپارس تهران پرداخته است.

ذوالفقاری و شایگان (۱۳۹۰) در مقاله ای با عنوان "بررسی جغرافیایی جرم در شهر تهران" در این تحقیق به جرائم شایع در شهر تهران پرداخته و از روش اسنادی استفاده نموده است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که ده جرم شایع در شهر تهران که امنیت عمومی را مختل می‌کند عبارت است از: قتل، آدم ربایی، سرقت، مزاحمت، تجاوز، موادمخدر، جعل، کلاهبرداری، شرارت، نزاع و درگیری است.

عبادی نژاد و اکبر نصرتی (۱۳۹۲) در مقاله ای با عنوان "تحلیل توزیع مکانی-زمانی سرقت منزل در شهر ارومیه با استفاده از GIS" در این مقاله با استفاده از GIS به سرقت منزل در شهر ارومیه پرداخته شده است و از روش تحقیق آماری و گرافیکی استفاده نموده است و داده های جمع‌آوری شده از طریق نرم‌افزار اکسل پس از تعریف طول و عرض جغرافیایی به محیط GIS وارد شده و به صورت نقطه‌ای در محدوده قانونی شهر بکار گرفته شده است.

سید علیپور و همکاران (۱۳۹۵) به پهنه بندی و مکان یابی جغرافیایی وقوع و کشف جرائم به عنف (مطالعه موردی استان خوزستان با تأکید بر کلانشهر اهواز) پرداختند که نتایج حاصله نشان داد توزیع فضایی و پراکنش برخی از مراکز انتظامی به لحاظ پوشش خلاءهای انتظامی متناسب با ساز و کار کوپ مربوطه نبوده و نیاز به تجهیز نیرو و امکانات یا ایجاد مراکز جدید در جهت همپوشانی حوزه استحقاقی دارند. به علاوه فراوانی وقوع جرائم به عنف در بازه‌های زمانی مشابه در شهرستان‌ها و کوپ کلانشهر اهواز همپوشانی مکانی داشتند

جباری و همکاران (۱۳۹۷) به تحلیل رابطه ساختار فضایی با وقوع جرائم شهری به کمک روش چیدمان فضا شهر تهران پرداختند که به این نتیجه رسیدند که کاربری های تجاری با مقیاس منطقه ای و شهری تعداد بیشتری از انواع جرائم مرتبط به آنها وجود دارد بنابراین به نظر می رسد همپوندی کلان، جرم را برای کاربری هایی که اغلب با فعالیت های تجاری مرتبط هستند تشویق می کنند

در استان سمنان می توان به تحقیق حاتمی نژاد و نجفی (۱۳۹۷) با موضوع بررسی و تحلیل فضایی زمانی کانون های سرقت جیببری و کش روزنی در شهر سمنان اشاره کرد که از نتایج مطالعات و بررسی های به عمل آمده بالا بودن میزان کاربری تجاری و کمبود یا نبود برخی کاربری های مورد نیاز شهروندان از جمله فضای سبز که نظارت رسمی بر این محدوده ها را بسیار دشوار ساخته، در افزایش توزیع جغرافیایی نوع و میزان جرایم و شکل گیری الگوهای فضایی بزهکاری مؤثر بوده است که این موضوع با استفاده از مدل رگرسیون وزنی جغرافیایی به اثبات رسید

(۱) مبانی نظری

۱-۱) جرم:

کین برگ جرم شناس سوئدی معتقد است جرم شکلی از ناسازگاری اجتماعی است (اردبیلی ، ۱۳۷۹: ۱۲۱). در کشور ما براساس ماده دو قانون مجازات اسلامی - مصوب سال ۱۳۶۱ - هر فعل و ترک فعلی که در قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد جرم محسوب می شود. همچنین کارازا که بیشتر به اوصاف عینی جرم توجه کرده ، جرم را این گونه تعریف می کند: نقض یکی از قوانین دولت ، ناشی از فعل خارجی انسان که ایفای وظیفه یا اعمال حقی آن را تجویز نکند و مستوجب کیفر باشد (اردبیلی ، ۱۳۷۹: ۱۱۹) جرم پدیده ای چند بعدی بوده که وقوع آن به مجموعه پیچیده ای از متغیر ها و عوامل بستگی دارد. جامعه شناسی ، جرم شناسی ، معماری و جغرافیا هر یک از منظری خاص این پدیده را بررسی کرده اند (احمد آبادی ، ۱۳۸۷: ۲۶۲). جرم بخشی از هر سیستم اجتماعی است و از ابتدا ریشه آن در جوامع بشری شناخته شده است. از جامعه ای به جامعه دیگر فرق می کند، حتی در یک جامعه در همه مکان ها به طور یکسان و به یک شیوه اتفاق نمی افتد. همچنین در بعضی از مکان ها بیشتر از سایر مکان ها متمرکز شده است. گاهی افزایش و گاهی کاهش می یابد (هبا عادل و همکاران ، ۲۰۱۶). جرم یک پدیده نامطلوب اجتماعی است که وقوع و رشد آن امنیت اقتصادی و اجتماعی را تهدید می کند. جرم موجب افزایش هزینه های امنیتی و نیروی انتظامی و هزینه های اجتماعی و خصوصی می گردد که در نتیجه آن رفاه اجتماعی کاهش می یابد و وقوع جرم ، به عنوان یک پدیده نامطلوب اجتماعی علل متعددی داشته و با توجه به اهمیت موضوع جرم در کشورهای

مختلف ، در سال های اخیر مطالعات گسترده ای برای شناسایی و تبیین علل وقوع آن انجام شده است (صادقی ، ۱۳۸۲: ۱۶۲) در نقشه نگاری جرم فعل یا ترک فعلی است که در سیستم قضایی و پلیس ثبت شده باشد و مشخصات مکانی آن در دسترس باشد و بتواند داده های اولیه برای تحلیل را فراهم آورد. (رحمتی و همکار، ۱۳۹۰: ۶۱) .

۱-۲) محیط جغرافیایی و وقوع جرم:

مطالعاتی که توسط دانشمندان گوناگون در حوزه های جرم شناسی و جامعه شناسی صورت گرفته است ، نشان می دهد که پراکندگی جرایم در مقیاس های گوناگون مکانی ، بی ارتباط با شرایط و عوامل جغرافیایی نیست . بعضی دانشمندان وقوع جرایم را با توجه به آب و هوا مورد مطالعه قرار داده اند . از جمله فری ، محقق ایتالیایی ، معتقد است که آب و هوای هر منطقه در تشکیلات و طرز زندگی آن ناحیه موثر است . از نظر او در تابستان که روزها طولانی است و اشخاص ساعت بیشتری را در خارج از منزل می گذرانند و برخوردهای اجتماعی زیادتری دارند ، جرایمی از قبیل ضرب و جرح و قتل بیش از سایر فصول اتفاق می افتد . در حالیکه در زمستان شب ها درازتر است مجرمان با استفاده از این فرصت ، بیشتر مرتکب جرم می شوند . در سال ۱۹۳۵ راسن با بررسی آمارهای قضایی انگلستان و ولز نتیجه گرفت که تراکم جمعیت یکی از عوامل اصلی افزایش جرم و جنایت می باشد .

تقریباً از دهه ۱۹۷۰ میلادی و به دلیل رشد سریع و شتابان جمعیت شهری در اکثر کشورهای جهان و افزایش بی رویه ناهنجاری های اجتماعی در این شهرها توجه ویژه ای به بررسی های جغرافیایی جرایم شهری بوجود آمد . از طرفی مناطق درون شهری که شرایط محیطی مطلوبی ندارند و برای تجمع مهاجران تازه وارد مناسب هستند به همراه زاغه های اطراف شهر که دارای تراکم بالایی هستند به عنوان مکان هایی با بیشترین میزان جرایم و بزهکاری شناخته شده اند . جرایم خشونت بار اغلب در مناطقی که ویژگی هایی مانند درون شهر دارند دیده می شوند .

ویژگی های این مناطق عبارت است از : سطح درآمد پایین ، تجمع نژادی ، خانه های مخروبه ، بیکاری زیاد و تراکم بالای جمعیت ...

معمولاً محله های پر جمعیت شهرها به علت کمبود امکانات اقتصادی ، اجتماعی و... انحرافات بیشتری دارند . در شهرها به سبب وجود مکان های گوناگون ، جرایم گوناگونی اتفاق می افتد . در محیط های کوچکی مثل خیابان ها ، ایستگاههای راه آهن و... به سبب وجود فرصت ها و زمینه های مساعد ، میزان حمله ، دستبرد ، کیف زنی و... بسیار بالا است . بررسی های انجام شده در این حوزه کمک موثری به پیشگیری از جرایم از طریق شناسایی کانون های جرم خیز و کنترل بهتر این مکان ها و تغییر آنها به فضاهای مقاوم در برابر جرم نموده است . از مهمترین نگرش های جدید می توان به دیدگاه مکان جرم خیز اشاره نمود . اصطلاح مکان جرم خیز بیانگر یک مکان با میزان بالای جرایم است . این دیدگاه نخست به وسیله شرمین ، گارتین و برگر در سال ۱۹۸۹ مطرح شد و برپایه نوعی علت شناسی مکانی جرم استوار گردید . بر طبق این نظریه برخی محدوده ها یا نقاط خاص از شهر به دلیل وجود برخی عناصر کالبدی ، اجتماعی و اقتصادی دارای تعداد زیادی جرم می باشند که گره های شهری (پایانه ها و ایستگاههای حمل و نقل) ، برخی گذرها و حواشی شهر ، دارای این خصیصه هستند . تحقیقات نشان از آن می دهد که به احتمال قوی اولین نقشه های جرم به وسیله گری و کتله ترسیم شده است . آنها نخستین پژوهش های علمی جغرافیای جرم را با بهره گیری از اندیشه های اکولوژی اجتماعی انجام داده اند و به بررسی جرم در رابطه با شرایط اجتماعی و سکونت گوناگون پرداخته اند (بیات و همکاران ، ۱۳۸۷ : ۹۳) .

(۲) مواد و روشها

۲-۱) معرفی محدوده مورد مطالعه

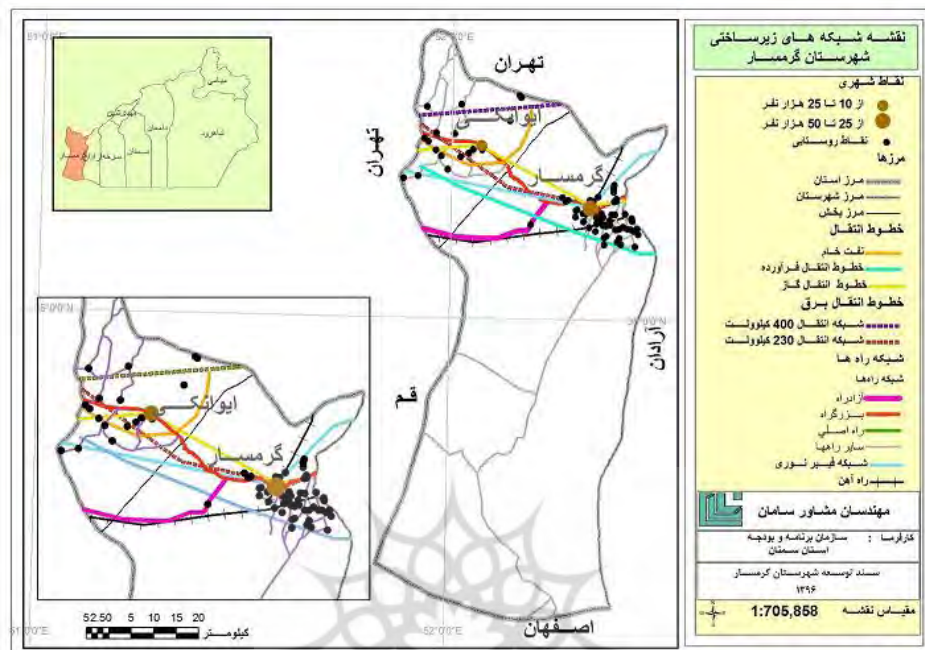
شهر گرمسار یکی از شهرهای استان سمنان و مرکز شهرستان گرمسار است . در قدیم به آن خوار می گفتند که یکی از ایالات ملک ری بوده است . فاصله شهر گرمسار تا مرکز استان ۱۱۰ کیلومتر و تا تهران ۹۵ کیلومتر است . مساحت شهرستان گرمسار ۱۰۶۸۶ کیلومتر مربع است . گرمسار از لحاظ موقعیت جغرافیایی بین مدار ۳۴ درجه و ۲۸ دقیقه و ۳۰ دقیقه عرض شمالی و بین ۵۱ درجه و ۵۲ دقیقه تا ۵۲ درجه و ۵۵ دقیقه طول از شرقی از نصف النهار گرینویچ قرار دارد . گرمسار بر روی مخروط افکنه حبله رود قرار داشته و از سه

جهت توسط رشته کوههایی احاطه شده و فقط سمت جنوبی آن به علت وجود کویر باز است. که به کوههای سیاهکوه ختم می‌شود. ارتفاع متوسط گرمسار از سطح دریا ۸۵۶ متر است. شهر گرمسار پیوندگاه راه‌آهن سرتاسری شمال (گرگان) و مشهد می‌باشد و جاده اصلی تهران - مشهد در کنار آن قرار دارد. بر اساس سرشماری سال ۹۵ شهرستان گرمسار ۷۷ هزار و ۴۲۱ نفر در ۲۵ هزار و ۵۸۵ خانوار دارد که شامل ۳۹ هزار و ۱۷۲ نفر مرد و ۳۸ هزار و ۲۴۹ نفر زن و ۶۲ هزار و ۱۹۰ جمعیت شهری و ۱۵ هزار و ۲۳۱ جمعیت روستایی است. (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۵)

جدول ۱-۲: جمعیت و نیروی انسانی شهرستان گرمسار

شاخص	واحد شاخص	اطلاعات بازسازی سال ۱۳۸۵	اطلاعات بازسازی سال ۱۳۹۰	برآورد اطلاعات سال ۱۳۹۵	اختلاف حسابی سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۸۵	متوسط نرخ رشد / میزان تغییرات طی سالهای
تعداد کل جمعیت	نفر	۶۳۰۱۰۲	۶۵۰۷۴۹	۷۷۴۲۱	۱۴۴۱۹	۲,۱۸
تعداد جمعیت نقاط شهری	نفر	۴۹۰۹۱۹	۵۲۰۹۸۰	۶۲۱۹۰	۱۲۲۷۱	۲,۳۲
تعداد جمعیت نقاط روستایی	نفر	۱۳۰۱۸۳	۱۲۰۷۶۹	۱۵۲۳۱	۲۰۴۸	۱,۶۰
تعداد کل خانوار	خانوار	۱۷,۲۸۵	۱۹,۹۸۹	۲۵,۵۸۵	۸۳۰۰	۴,۱۵
تعداد کل خانوار نقاط شهری	خانوار	۱۳,۷۲۲	۱۶,۱۲۳	۲۰,۶۹۴	۶۹۷۲	۴,۳۲
تعداد کل خانوار نقاط روستایی	خانوار	۳,۵۶۳	۳,۸۶۶	۴,۸۹۱	۱۳۲۸	۳,۴۴
بعد کل خانوار	نفر در خانوار	۳,۶۵	۳,۲۹	۳,۰۳	-۰,۶۲	-۱,۸۸
بعد خانوار شهری	نفر در خانوار	۳,۶۴	۳,۲۹	۳,۰۱	-۰,۶۳	-۱,۹۱
بعد خانوار روستایی	نفر در خانوار	۳,۷۰	۳,۳	۳,۱۱	-۰,۵۹	-۱,۷۹
سهم جمعیت در نقاط شهری از کل جمعیت	درصد	۷۹,۱۱	۸۰,۵۸	۸۰,۳۳	۱,۲۲	۰,۱۵
سهم جمعیت در نقاط روستایی از کل جمعیت	درصد	۲۰,۸۹	۱۹,۴۲	۱۹,۶۷	۱,۲۲	-۰,۶۳
مساحت	کیلومتر مربع	۵,۱۸۲	۵,۱۸۲	۵,۱۸۲	۰	۰,۰۰
تراکم نسبی جمعیت	نفر در کیلومتر مربع	۱۲,۱۸	۱۲,۶۹	۱۴,۹۴	۲,۷۶	۲,۱۷
سهم جمعیت شهرستان از کل استان	درصد	۱۰,۷	۱۰,۴۲	۱۱,۰۲	۰,۳۲	۰,۳۱

مأخذ: سرشماری سال‌های ۱۳۹۵، ۱۳۹۰ و ۱۳۸۵

شکل ۲-۱: موقعیت شهرستان گرمسار و شبکه های زیر ساختی آن (منبع سند توسعه شهرستان گرمسار، ۱۳۹۶)

۳) روش تحقیق

این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی، حیطة میدانی، ماهیت توصیفی و نوع روش آن به صورت پیمایشی است ابتدا به کمک مطالعات کتابخانه ای و میدانی و مراجعه به سازمان ها و ارگان های ذی ربط به جمع اوری اطلاعات در زمینه موضوع تحقیق، پرداخته شد. سپس با استفاده از نقشه های تهیه شده به نحوه چگونگی استقرار کانکس برای پلیس در مناطق مهم و تاثیر گذار شهر گرمسار پرداخته شد.

۴) تجزیه و تحلیل (یافته‌های تحقیق)

- کانون های شکل گیری ناهنجاری در شهر :

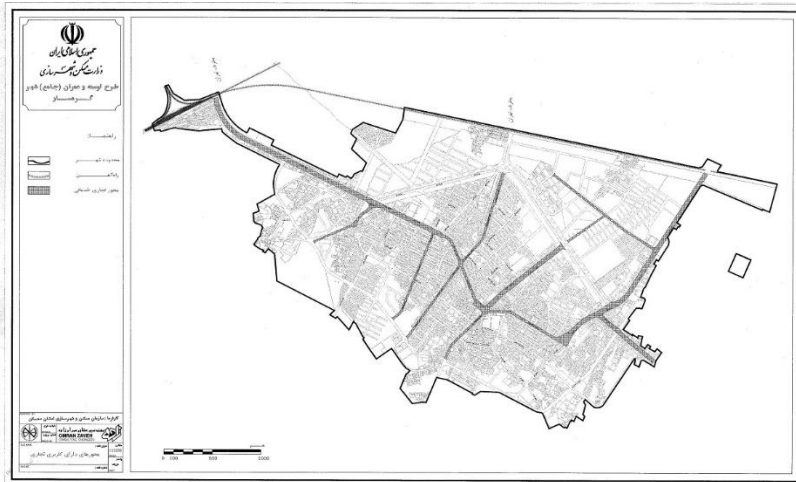
با توجه به تحقیقات مختلف صورت گرفته و بنا بر در نظر گرفتن نقاط جرم خیز شهرها ، می توان مهم ترین هسته ها و کانون های شکل گیری ناهنجاری ها در شهرها را به شرح ذیل قابل تفکیک نمود . (عبادی نژاد ، ۱۳۸۲: ۱۲۱)

۴-۱) میدان شهرها :

در حاشیه میدان های اصلی شهرها و خیابان های مجاور آن که محل تلاقی با این میداين است ، مکان های مناسبی برای کجروی های اجتماعی هستند . از مشخصات مشترک این میداين و خیابان های محل تلاقی آنها به شلوغی ، رفت و آمد زیاد ، تعداد قابل توجه دستفروشان و افراد بیکار و ولگرد ، محل پیاده و سوار شدن مسافران درون شهری و برون شهری ، عدم تجانس عابر اعم از زن و مرد ، پیر و جوان ، بومی و غیر بومی و تماس بیشتر شهروندان در این محدوده ها می توان اشاره نمود که ساختار فضایی پیچیده و ناهمگونی را برای این بخش خاکم نموده و موجب می شود امکان کنترل رسمی و غیر رسمی فعالیت های غیر قانونی افراد به حداقل برسد . میداين اصلی شهر گرمسار میداين امام خمینی (ره) ، میداين شهرداری ، میداين انقلاب ، میداين دانشگاه ، میداين شهید تفصلی ، میداين معلم ، میداين استاندارد

۴-۲) معابر و تقاطع :

تعداد قابل توجهی از بزهکاری ها در خیابان های اصلی و برخی تقاطع های شهری رخ می دهد . تراکم فعالیت ها ، تردد حجم وسیعی از شهروندان و وجود فرصت های مناسب کجروی باعث شده تا افراد کجرو این مکان ها را برای عمل غیر قانونی خود برگزینند . در گرمسار خیابان امام و خ کلاهدوز ، خ شهید بهشتی ، خ منتظری ، خ طالقانی ، بلوار مطهری ، بلوار ابریشم ، بلوار کاشانی ، بلوار آزادگان ، ، خ چمران ، خ فلاحی ، خ کارگر ، شهید صدوقی جزئی معابر اصلی هستند (شکل ۲)

شکل ۴-۱: معابر و تقاطع های شهر گرمسار

۴-۳) مراکز تفریحی و گذران اوقات فراغت:

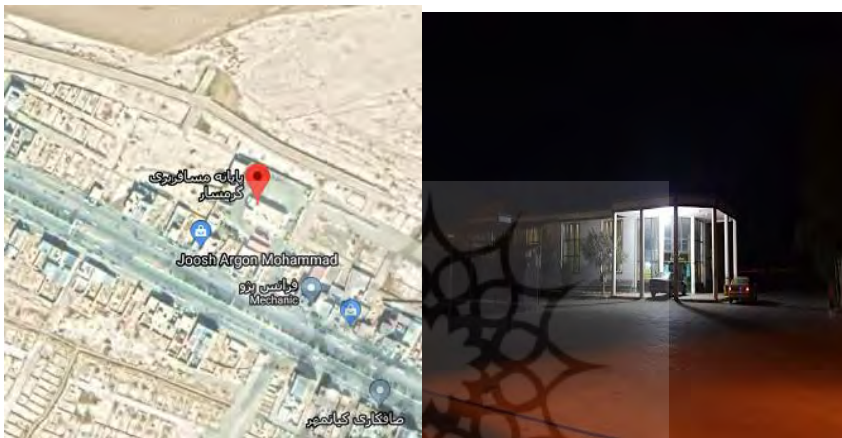
پارک ها ، فضاهای سبز و برخی نقاط حاشیه ای شهر که به عنوان نقاط تفریحی و محل گذران اوقات فراغت مورد استفاده شهروندان قرار می گیرد ، از طرف برخی افراد کجرو ، مناسب ارتکاب جرم تشخیص داده می شود . در این مکان ها بیشتر ، اعمال غیر قانونی چون مبادله و خرید و فروش مواد مخدر ، اعمال منافعی عفت و منکراتی ، سرقت و زورگیری (اخادی) به وقوع می پیوندد.

شکل ۴-۲: پارک ها ، فضاهای سبز شهر گرمسار

۴-۴) پایانه ها :

مبادی ورود و خروج مسافرین بین شهری از کانون های مهم و دارای فرصت های مناسب جرم می باشد . قابل توجه اینکه قاچاق مواد مخدر یکی از مهم ترین جرایم واقع شده در تمامی این محل ها است . جیب بری ، سرقت و اعمال منافی عفت از دیگر جرایمی است که در پایانه های مسافری به وقوع می پیوندد . شکل ۴ موقعیت پایانه مسافربری شهر گرمسار را نشان می دهد

شکل ۴-۳: پایانه مسافربری شهر گرمسار

۴-۵) محدوده های مسکونی :

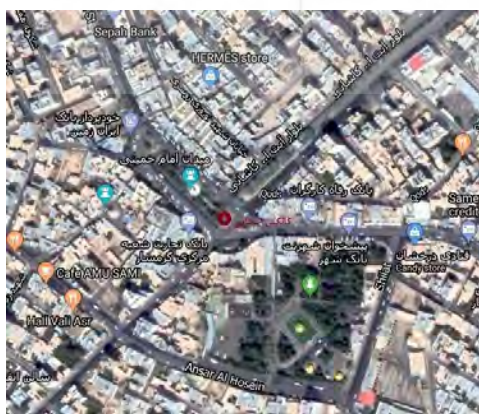
تعداد زیادی از بزهکاری ها ، درون منزل مجرمان و یا حوالی آنها رخ می دهد . به نوعی می توان گفت مهم ترین کانون های جرم خیز در محدوده های مسکونی واقع می باشد . جرایمی همانند قاچاق مواد مخدر ، جرایم علیه اشخاص (قتل ، ضرب و جرح) و اعمال منافی عفت در این مکان ها بیشتر رخ می دهد قابل ذکر است که در محل سکونت مجرمان تعداد جرایم مالی (صدور چک بلامحل و کلاهبرداری) معمولاً بسیار کم است . برخی سکونت گاه های شهر گرمسار از حداقل نظارت قانونی برخوردارند لیکن به علت دوری از مرکزیت شهر و از سویی به دلایل مسائل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی نسبت به ساکنان سایر مناطق آسیب پذیرتر هستند.

شکل ۴-۴: محدوده های مسکونی شهر گرمسار به رنگ روشن

۴-۶) افزایش جرم در بخش مرکزی شهرها :

بخش مرکزی شهرها که به آن مرکز بازرگانی و ارشادی گفته می شود . محدوده ای است که بیشترین کارکردهای شهر در آن متمرکز شده است و حداکثر نیاز جمعیت شهری را در سطوح مختلف تامین می کند (فرید ، ۱۳۶۸: ۲۸۴) . این بخش ، کانون رقابت برای دستیابی به گرانتترین زمین ها و اماکن و انجام بیشترین معاملات و گسترش همه جانبه فعالیت های اجتماعات است و بیشتر امور اداری ، خدماتی ، مالی ، بانکی و حمل و نقل شهری را در خود جای داده است . تمرکز شدید رفت و آمد و فعالیت به همراه ساختار فضایی درهم موجب می شود تا نسبت رفتارهای ناهنجرار در این بخش بیشتر باشد . برای تعیین میزان جرم در این محدوده ، تراکم نسبی جرم بر واحد سطح تعیین می گردد

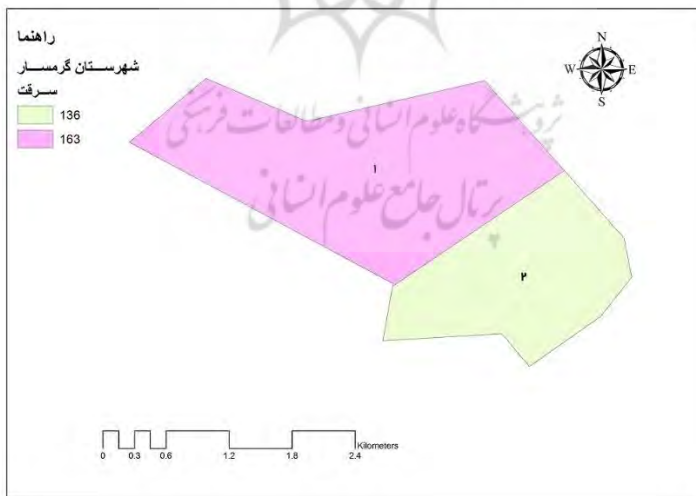

شکل ۴-۵: تصویر هوایی از قسمت مرکزی شهر گرمسار میدان امام خمینی (ره)

۴-۶-۱) جرم سرقت

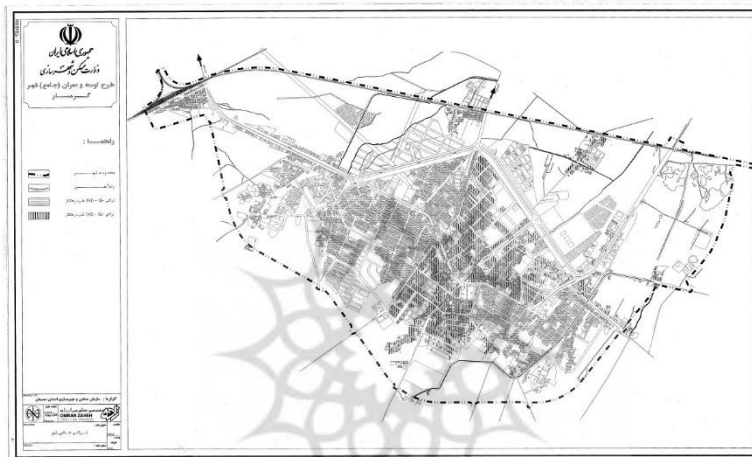
بدیهی است شناخت جامعه از نوع جرائم، فراوانی، زمان، مکان و سایر اطلاعات مربوط به جرم می‌تواند به برنامه‌ریزی بهتر جهت کنترل اجتماعی منجر شود. از آنجاکه محیط، انسان و زمان عناصر مهم جرم هستند، بنابراین با درک صحیح قواعد و منطق مجرمین در انتخاب مکان، زمان و رفتار مجرمانه، می‌توان در جلوگیری از وقوع جرم اقدام نمود (کلانتری، ۱۳۸۰: ۳) امروزه با استفاده از تکنیک‌های خاص، این امر دنبال می‌شود، یکی از این تکنیک‌ها «تهیه نقشه پراکنش مکانی جرم» است. تهیه نقشه پراکنش مکانی جرم یک روش تحلیلی برای بررسی و پیش‌بینی جرائم است که با وجود پیشینه نسبتاً طولانی، با توسعه سامانه‌های نمایگان جغرافیایی از جمله نرم‌افزار سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) اساساً متحول شده است. تهیه نقشه پراکنش مکانی جرم یک روش علمی است که در آن با استفاده از ثبت رویداد جنایات و جرائم کیفری - نزاع و سرقت - می‌توان محتمل‌ترین محل رویداد جرائم را مشخص کرد و احتمال حضور مجرمین را در نقاط مختلف شهر یا منطقه تعیین کرد. اساس این روش ارتباط دادن بین محل جغرافیایی جرائم، نحوه رویداد و ویژگی‌های جرائم زنجیره‌ای و چگونگی انتخاب قربانیان و محل جنایت است. بر این اساس منطقه غرب و مرکز شهر گرمسار از میزان جرم سرقت بیشتری برخوردار است

شکل شماره ۴-۶: فراوانی و توزیع جغرافیایی سرقت در شهر گرمسار

۵) تراکم جمعیت و جرم

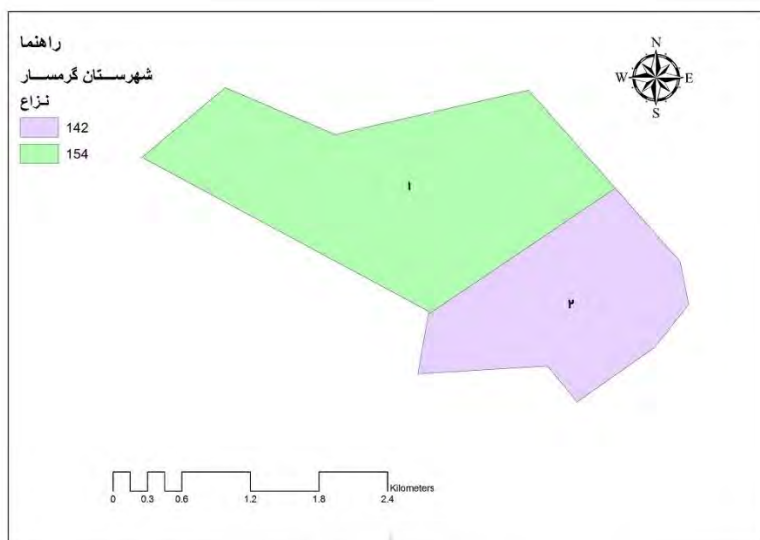
از آنجا که مهم ترین عنصر تشکیل دهنده جامعه و محور اصلی ایجاد هر پدیده اجتماعی، جمعیت موجود در جامعه است، آسیب شناسی اجتماعی بدون پرداختن به جمعیت انسانی بی فایده به نظر می رسد، مطابق با نظریه ای که در باب جرم و تراکم جمعیتی مطرح است، افزایش جرم و جنایت رابطه مستقیم با تراکم جمعیتی دارد. همانطور که در شکل ۶ دیده می شود نواحی مرکزی شهر گرمسار از تراکم بیشتری برخوردار است

شکل شماره ۵-۱: تراکم جمعیت در نواحی شهر گرمسار

۶) نزاع و درگیری:

پدیده نزاع ها فردی و دسته جمعی از آن دسته آسیب های اجتماعی است که نظم حاکم بر جامعه را مختل می کند و همواره مواجهه با آن مورد توجه متولیان نظم و امنیت اجتماعی بوده است در شهر گرمسار هرچند وقت یکبار شاهد خبرهایی از نزاع و درگیری خیابانی هستیم که متأسفانه تعدادی آنها به قتل منجر می شود شکل ۷ همان طوری که ملاحظه می شود بیشترین فراوانی وقوع جرائم نزاع در سمت غرب و مرکز شهر فراوانی بیشتری دارد

شکل ۶-۱: رتبه بندی جرم نزع و درگیری در شهر گرمسار

۷) کاربری اداری و انتظامی:

نحوه‌ی استقرار و موقعیت جغرافیایی مراکز انتظامی (کلانتری و کانکس) نقش بسزایی در پوشش حوزه استحفاظی با توجه به شعاع عملکردی آن‌ها دارد. لذا توجه به نحوه‌ی پراکنش آن‌ها می‌تواند خلاءهای انتظامی را پوشش داده و محدوده‌ی استحفاظی را به لحاظ انتظامی با اشرافیت بیشتری آمایش داد. مراکز حاشیه‌ای محدوده‌ی قابل توجهی را پوشش می‌دهند که به نظر می‌رسد با توجه به جرم خیزی مناطق شهری گرمسار و استعداد نیرو و امکانات این مراکز، تناسبی بین توان عملیاتی و حوزه استحفاظی باید تناسب وجود داشته باشد. نقشه پراکنش مراکز نظامی و انتظامی شهر گرمسار نشان می‌دهد مراکز حاشیه‌ای محدوده قابل توجهی را پوشش می‌دهند به نظر می‌رسد با توجه به جرم خیزی مناطق حاشیه‌نشین و شهرک‌های جدید و استعداد نیرو و امکانات این مراکز نمی‌توان عملیاتی و حوزه استحفاظی باید تناسب وجود داشته باشد. شکل ۸ کاربری اداری و انتظامی شهر گرمسار را نشان می‌دهد

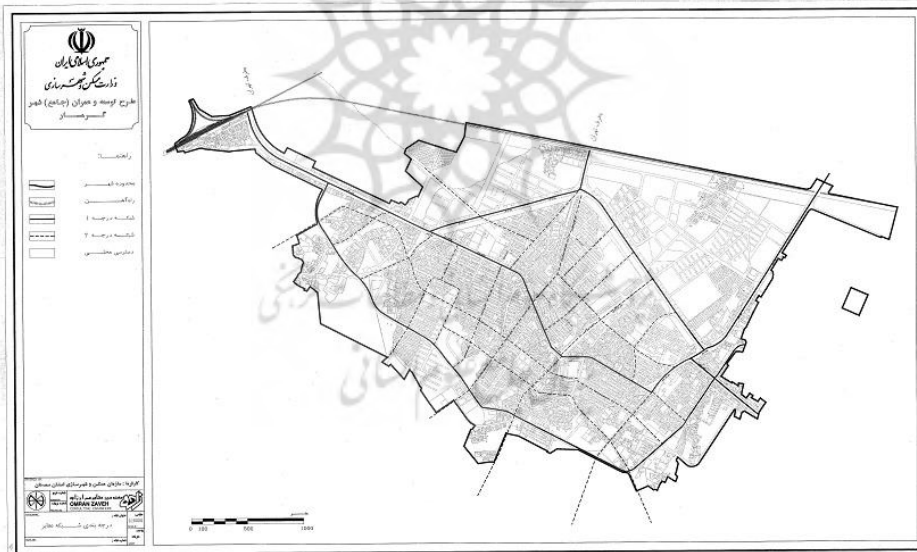
شکل ۷-۱: کاربری اداری و انتظامی شهر گرمسار

۸) معابر

سلسله مراتب شبکه معابر شهر گرمسار در ۳ مرتبه معابر شریانی درجه ۲ اصلی، معابر شریانی درجه ۲ فرعی و معابر محلی اصلی تقسیم بندی می گردد. نقش اصلی معابر شریانی درجه ۲ اصلی جایجایی است. با حرکت در طول طبقات سلسله مراتب شبکه معابر از اصلی به فرعی، از اهمیت نقش جایجایی کاسته شده و نقش دسترسی و اجتماعی افزایش می یابد، تا در نهایت در معابر محلی، نقش اجتماعی بیشترین اهمیت را داراست.

جدول ۸-۱: معابر شهر گرمسار

مرتبۀ	نقش اصلی	نام خیابان
شریان درجه ۱	اجتماعی	خ کلاهدوز، خ شهید بهشتی، خ منتظری، خ طالقانی، بلوار مطهری، بلوار ابریشم، بلوار کاشانی، بلوار آزادگان، خ امام خمینی، خ چمران، خ فلاحی، خ کارگر، شهید صدوقی
شریان درجه ۲	جابجایی	خ سیادت، خ سپاه، خ تختی، خ دانشگاه، شهید زلای ، نصرآ.. حکیم، خ شهید علیزاده، خ کشاورز، شهروی، فیاض بخش، رزمجو، رسالت
دسترسی محلی	دسترسی	جاده به طرف :کردوان ،غیاث آباد، کرند، کوشک، کوچه ها ی گرمسار

شکل شماره ۸-۱: نقشه شبکه معابر اصلی شهر گرمسار

نتیجه گیری

وقوع جرائم در شهر گرمسار یکی از مسائلی است که نیاز به بررسی دارد تحقیق حاضر عوامل جغرافیایی و محیطی مؤثر بر وقوع و کشف این جرم (سرقت و نزاع) را مورد بررسی قرار داد که باتوجه به تحقیقات مختلف صورت گرفته و بنا بر در نظر گرفتن نقاط جرم خیز شهر ، مهم ترین هسته ها و کانون های شکل گیری ناهنجاری ها در شهر گرمسار ذکر و شناسایی شد که میدان امام و انقلاب جهت قرارگیری محل استقرار کانکس های استقرار پلیس و عکس العمل به موقع برای پیشگیری از جرم پیشنهاد گردید شناسایی و معرفی مناطق و کانون های ناهنجاری شهری گرمسار از نتایج دیگر تحقیق بود در پایان بر اساس نتایج حاصله راهکارهای اجرایی زیر پیشنهاد می گردد.

وضع پیشنهادی:

<p style="text-align: center;">شکل</p>	<p style="text-align: center;">نقاط انتخابی پیشنهادی کانکس پلیس در سطح شهر گرمسار</p>	<p style="text-align: center;">ردیف</p>
	<p style="text-align: center;">میدان امام خمینی (ره)</p>	<p style="text-align: center;">۱</p>
	<p style="text-align: center;">میدان انقلاب</p>	<p style="text-align: center;">۲</p>

نقاط انتخابی پیشنهادی کانکس پلیس در سطح شهر گرمسار

راهکارهای اجرایی

- ۱- طراحی تدافعی با استفاده از برنامه های کم هزینه چون برنامه نظارت همسایگی و فعالیت های مدیریتی و ایجاد تناسب در نیروی انسانی و امکانات مورد نیاز مراکز انتظامی؛
- ۲- ایجاد مراکز انتظامی کلانتری و کانکس جدید در فضاهای خالی به نحوی که شعاع عملکردی آن ها با همدیگر همپوشانی داشته باشد؛
- ۳- نصب دوربینهای مداربسته و چراغ روشنایی در سطح شهر و مکان های جرم خیز
- ۴- پاکسازی خانه های مخروبه و مکانهای خلاف در محله های دارای بافت فرسوده
وقدی می؛
- ۵- ایجاد ایستگاههای ثابت و متحرک انتظامی در سطح شهرستان، شهر و محله ها؛
- ۶- ایجاد اطلس جغرافیای جرم شهرستان و شهر گرمسار و مشخص کردن محورهای تردد مجرمین و کانونهای وقوع جرم
- ۷- حمایت از فعالیت های اجتماعی و تزریق کاربری های امن و متجانس با ضریب جذب بالای اجتماعی در نقاط مستعد جرم؛
- ۸- انجام تحقیقات میدانی مشابه و تطبیق نتایج حاصله به منظور احصاء خلاء های قانونی به عنوان یک راهکار کاربردی در دستور کار قرار گیرد.

فهرست منابع

۱. احمدی، حبیب و همکاران (۱۳۸۴)، فرهنگ فقر، حاشیه‌نشینی و گرایش به رفتار بزهکارانه در میان جوانان حاشیه نشین شیراز در سال ۱۳۸۳، مجله پژوهشی علوم انسانی دانشگاه اصفهان، شماره ۱۹.
۲. بیات، بهرام (۱۳۸۷)، تبیین جامعه‌شناختی اجساس امنیت در بین شهروندان تهرانی، رساله دکتری جامعه‌شناسی، دانشگاه اصفهان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.
۳. بابائیان، رضا (۱۳۹۰)، تحلیل مکانی وقوع جرایم و اثرات آن در شهر، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی سمنان.
۴. پاپلی یزدی، محمد حسین و حسین رجبی سناجردی (۱۳۸۹)، نظریه‌های شهر و پیرامون، انتشارات سمت، چاپ چهارم.
۵. پوراحمد، احمد و همکاران (۱۳۸۲)، بررسی جغرافیایی جرائم در شهر تهران، فصلنامه پژوهش‌های جغرافیایی، شماره ۴۴.
۶. حاجی زاده دامغانی، محمد رضا (۱۳۸۹) تحلیل مکانهای جرم خیز شهر گرمسار، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی
۷. حاتمی نژاد، حسین ونجفی اسماعیل (۱۳۹۷) بررسی و تحلیل فضایی زمانی کانون های سرقت جیببری و کش روزنی در شهر سمنان، نشریه جغرافیای اجتماعی شهری، پیاپی ۱۲، ص ۱۲۱-۱۳۱
۸. جیکوبز، ج. (۱۳۸۶). مرگ و زندگی شهرهای بزرگ امریکایی. (ح. پارسی، & آ. افلاطونی، مترجم) تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۹. جباری، محمد کاظم، نسترن، میهین، محمدی، محمود و محسن کلانتری. ۱۳۹۷. تحلیل رابطه ساختار فضایی با وقوع جرائم شهری به کمک روش چیدمان فضا (مطالعه موردی: جرائم سرقت در شهر تهران. نگرش های نو در جغرافیای انسانی . ۱-۱۸.

۱۰. جلوخانی نیارکی، محمدرضا، حاجیلو، فخرالدین ورامین بسطامی مفرد. (۱۳۹۷) توسعه سیستم اطلاعات مکانی شهروند-محور به منظور پایش و تحلیل جرائم شهری. پژوهشهای جغرافیای انسانی.
۱۱. دیویدکانتر ودونا یانگر (۱۳۸۹)، اصول مکان یابی جغرافیایی مجرمان، ترجمه سروش بهربر، انتشارات کارگاه، چاپ اول.
۱۲. ذوالفقاری حسین و فریباشایگان (۱۳۹۰)، بررسی جغرافیایی جرم در شهر تهران، فصلنامه نظم و امنیت انتظامی، سال چهارم، شماره ۲.
۱۳. ربانی، رسول وهمکاران (۱۳۸۸)، تحلیلی بر علل اصلی شکل گیری مناطق حاشیه نشین در شهر اصفهان، جغرافیا و توسعه، شماره ۱۳.
۱۴. رجبی، مهدی، حسین عموزاد و همکار (۱۳۹۰)، بررسی پراکندگی جغرافیایی جرم در شهرستان های استان گلستان، فصلنامه پیشگیری از جرم، علمی ترویجی، شماره ۲
۱۵. زحمتکش ممتاز، جواد (۱۳۸۵)، ارائه یک روش سامان مندرشناسایی مناطق حساس و آسیب پذیر طبیعی، اولین همایش مقابله باسوانح طبیعی، پایگاه ملی داده های علوم زمین کشور.
۱۶. سالنامه آماری استان سمنان (۱۳۹۵)، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان سمنان.
۱۷. سروش راد، علی (۱۳۸۶) بررسی و توزیع فضایی بزهکاری (سرقت و کلاهبرداری) در استان سمنان. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی
۱۸. سید علیپور، خلیل، امیری نژاد، حسین و مریدی، ولی (۱۳۹۵) پهنه بندی و مکان یابی جغرافیایی وقوع و کشف جرائم به عنف (مطالعه موردی استان خوزستان با تأکید بر کلانشهر اهواز) فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم، سال یازدهم، شماره ۴۱، زمستان، ص ۷۳- ۱۰۰
۱۹. صادقی، حسین و همکاران (۱۳۸۲)، تحلیل عوامل اقتصادی اثرگذار بر جرم در ایران، فصلنامه علمی پژوهشی نظم و امنیت انتظامی.

۲۰. علومی یزدی، حمیدرضا (۱۳۸۳)، حفظ مالکیت در قرارداد، مجله پژوهش حقوق عمومی، شماره ۱۱.
۲۱. عبادی نژاد، علی ونصرتی، اکبر (۱۳۹۲)، تحلیل توزیع مکانی-زمانی سرقت منزل در شهر ارومیه با استفاده از GIS، پژوهشنامه جغرافیای انتظامی، سال اول، شماره ۴.
۲۲. علوی، سیدعلی وهمکاران (۱۳۹۰)، تعیین موقعیت بهینه فضایی-مکانی مراکز انتظامی شهر تهران با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی GIS، فصلنامه دانش انتظامی، دانشگاه علوم انتظامی، سال سیزدهم، شماره دوم.
۲۳. صدیق سروستانی، رحمت الله (۱۳۶۷)، تحلیل نظریه‌های مربوط به کجروی های اجتماعی، مجله روان شناسی و علوم تربیتی، شماره ۴۰.
۲۴. کامیابی، سعید ، روحانی مقدم، محمد و مریم آقایی. (۱۳۹۴) پیشگیری از جرم با تاکید بر مکان یابی کانکس های انتظامی با بیشترین پوشش در فا ویژه شرق استان تهران. اولین همایش پژوهش های کاربردی در علوم جغرافیایی
۲۵. کریمیان، حسن (۱۳۸۷)، معضلات اجتماعی و اقتصادی شهرهای ایران، نشریه جستارهای تاریخی فرهنگ، شماره ۴.
۲۶. کلانتری، محسن وهمکاران (۱۳۸۸)، تحلیل بزهکاری شهری با استفاده از مدل تخمین تراکم کرنل، فصلنامه نظم و امنیت انتظامی، سال دوم، شماره ۳.
۲۷. لاریمیان ، تایماز ، ذبیحی، حسین، صادقی، نگین. (۱۳۹۴). پیش بینی پتانسیل جرم خیزی نقاط از طریق تحلیل کیفیات محیط شهری-نمونه موردی مناطق ۱۴ گانه شهر اصفهان. مطالعات و پژوهش‌های شهری و منطقه‌ای (۲۴)۶، ۴۹-۶۴.
۲۸. محسنی، رضاعلی وعزت الله نصرتی (۱۳۹۳)، نسبت شهر با جرم و آسیب های اجتماعی، پژوهشنامه جغرافیای انتظامی، سال دوم، شماره ۷.
۲۹. مداح، مجید، خیرخواهان، ابراهیم. (۱۳۹۰). تجزیه و تحلیل اثر انگیزه های اقتصادی در ارتکاب جرم (مطالعه موردی زندانیان شهر سمنان. فصلنامه علمی مطالعات امنیت اجتماعی، ۲(۲۵)، ۱۰۷-۱۳۰.

۳۰. وارثی، حمیدرضا، رضایی، نعمت الله. (۱۳۹۱). تحلیل فضایی و مکان یابی مراکز آموزشی (مقطع راهنمایی) با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) (نمونه موردی: منطقه ۳ شهر اصفهان). برنامه ریزی فضایی (جغرافیا) ۱(۴)، ۱۹-۳۸
۳۱. هدایتی، اکبروالهام عباسی (۱۳۸۸)، مدیریت علمی کانونهای جرم خیز با استفاده از GIS، فصلنامه پژوهش های مدیریت انتظامی، شماره ۲.
۳۲. سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال (۱۳۹۵)، مرکز آمار کشور،
۳۳. مهندسین مشاور سامان (۱۳۹۶). سند توسعه شهرستان گرمسار، سازمان برنامه و بودجه
۳۴. مهندسین مشاور عمران زاوه (۱۳۸۲) طرح توسعه و عمران (جامع) شهر گرمسار، سازمان مسکن و شهر سازی
۳۵. خبرگزاری ایسنا، ۸ بهمن ۱۳۹۸ مصاحبه با رییس دادگستری گرمسار
۳۶. Brown Laure, (۲۰۰۸) Geography of crime-University of Wollongong, School of Geosciences. From the worl wide web:hp://www.geo۲۴۲.com
۳۷. Cozens, P.M., Saville, G. Hillier D. (۲۰۰۵), Crime Prevent n through Environmental Design, Property management, Vol. ۲۳, No. ۱۵
۳۸. Ha, T., Oh, G., Park, H., (۲۰۱۵). Comparative analysis of Defensible Space in CPTED housing and non-CPTED housing. International Journal of Law, Crime and Justice,
۳۹. Heba Adel, Mohamed Salheen, Randa A. Mahmoud (۲۰۱۶). Crime in relation to urban design. Case study: The Greater Cairo Region Ain Shams Engineering Journal (۲۰۱۶) ۷, ۹۵۵-۹۳۸

Investigating the foci of malformation and crime formation in the city(Case Study: Garmsar city , Semnan Province)

Saeidkamyabi , Farshad Aghvami

Abstract:

Investigating the foci of anomaly formation and the location of criminals and forces in order to dominate the crime and prevent crime is especially important in the city. In this research, descriptive-analytical method is used as research method. The purpose of this study was to investigate the urban anomalies formation (robbery and quarrel) and geographical suggestion location of police station for prevention of urban crime of Garmsar. Garmsar crime statistics (robbery and theft) have been compiled. The occurrence of crimes in Garmsar is one of the issues that need to be investigated. The present study investigated the geographical and environmental factors and factors affecting crime occurrence and outcomes. According to various investigations, it has been taken into account the crime points The most important centers of formation of cells and abnormalities in the Garmsar city and identify. thus based on results formulation and implementation mechanisms were proposed

Keywords: Police Station, Crime Prevention, Crime Center, Garmsar City